

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar - 2012/3305

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Mevzuatı / Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu İle İlgili Kararlar / Kararnameler ve Fon Kesintileri

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar - 2012/3305

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Kararın amacı; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma- geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “büyük ölçekli yatırımlar ile” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kararın uygulanmasında;

a) Aracı kurum: Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini, (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “Faiz desteğini” ibaresi “Faiz veya kâr payı desteğini” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

b) AR-GE yatırımı: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,

c) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını, (**Değişik:RG-14.09.2018-30535-K-91**) {tooltip} {end-texte} “Ekonomi Bakanını” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanını” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(**Mülga:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; d)** 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamında belirlenen ve EK-3'te gösterilen yatırımları, {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

e) Çevre yatırımı: TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayında en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlanabileceği tevsik edilen yatırımları, (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**)

f) Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü, (**Değişik:RG-14.09.2018-30535-K-91**) {tooltip} {end-texte} “Ekonomi Bakanlığı” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

g) Komisyon: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Stratejik Yatırımları Değerlendirme Komisyonunu, (**Değişik:RG-14.09.2018-30535-K-91**) {tooltip} {end-texte} “Ekonomi Bakanlığı” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

ğ) Muhasebe birimi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı muhasebe birimini, (**Değişik:RG-14.09.2018-30535-K-91**) {tooltip} {end-texte} “Ekonomi Bakanlığı” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

h) Sabit yatırım tutarı: Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,

ı) Teşvik belgesi: Yatırım teşvik belgesini,

i) Ürün: Teşvik belgesine konu yatırımla elde edilmesi amaçlanan asıl işlem görmüş imalat sanayi ürün veya ürünlerini,

j) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişileri,

k) Yerel birimler: Kalkınma Ajansları, sanayi odaları ve Bakanlıkça görevlendirilecek diğer odaları,

l) Öncelikli Ürün Listesi: Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi, (**Ek:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

m) Program Değerlendirme Komitesi: Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi, (**Ek:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

n) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı: Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programını, (**Ek:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

Bölgeler

MADDE 3 - (1) Bu Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak EK-1’de belirtilen altı bölgeye ayrılmıştır.

Teşvik sistemi ve destek unsurları

MADDE 4 - (1) Teşvik sistemi; genel, bölgesel ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}{end-texte} “, büyük ölçekli” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

(2) Genel teşvik uygulamaları: Bölgesel ve stratejik yatırımlar ile EK-4’te yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için EK-4’te öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, 5 inci maddede belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}{end-texte} “, büyük ölçekli” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

b) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.

c) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi inşa yatırımları için).

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları: EK-2B’de iller itibarıyla karşılarında numaraları belirtilen sektörler, EK-2A’da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsis.

e) Faiz veya kâr payı desteği (3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerdeki yatırımlar için). (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “Faiz desteği” ibareleri “Faiz veya kâr payı desteği” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(4) (**Mülga:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (4) Büyük ölçekli yatırımlar: EK-3’te belirtilen asgari tutarları sağlayan yatırım konuları aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

(5) Stratejik yatırımlar: 8 inci maddedeki kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

g) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için). (**EK:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “6 ncı bölgede gerçekleştirilecek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen” ibaresi eklenmiştir. {end-tooltip}

ğ) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için). (**EK:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “6 ncı bölgede gerçekleştirilecek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen” ibaresi eklenmiştir. {end-tooltip}

(6) Üçüncü ve beşinci fıkralar kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde genel teşvik uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “, dördüncü” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

MADDE 5 - (1) Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde üçmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise birmilyon beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ancak, desteklerden yararlanacak yatırımların varsa 8 inci maddede veya ekli listelerde belirlenen asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} “birmilyon” ibaresi “üçmilyon”, “beşyüzbin” ibaresi “birmilyon beşyüzbin” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(2) Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölgelerde asgari yediyüzellibin Türk Lirası, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise asgari beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} “beşyüzbin” ibaresi “yediyüzellibin”, “üçyüzbin” ibaresi “beşyüzbin” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

Müracaat

MADDE 6 - (1)(**Mülga:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;**

MADDE 6 - (1) Teşvik belgesi müracaatları, tebliğle belirlenecek bilgi ve belgelerle Bakanlığa yapılır. Ancak, genel ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihinin bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir. {end-tooltip}

Yürürlükten kaldırıldı.

(2) (**Mülga:RG-14.09.2018-30535-K-91**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (2)Müracaat sahibi tarafından; teşvik belgesine ilişkin müracaatın Bakanlığa yapılması halinde dörtyüz Türk Lirası Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına, yerel birimlere yapılması halinde üçyüz Türk

Lirası Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına, yüz Türk Lirası ise ilgili yerel birim hesabına yatırılır. Bu meblağlar hiçbir surette iade edilmez. Ancak, yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılmış komple tesis ithal edilebilmesine yönelik olarak Bakanlığa yapılacak müracaatlarda, bu meblağ 10 bin Türk Lirası olarak uygulanır. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

Teşvik belgesi düzenlenmesi

MADDE 7 - (1) Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makroekonomik programlar ve arz-talep dengesi dikkate alınarak yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

(2) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez.

Stratejik yatırımlar

MADDE 8 - (1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).

b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.

c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması.

ç) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

(2) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında (c) bendi hükmü, Savunma Sanayii Başkanlığından

alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayiine yönelik yatırımlarda (b) ve (ç) bendi hükümleri aranmaz. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** (2) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında ise (c) bendi hükmü aranmaz. {end-tooltip}

(3) Bu konuda Bakanlığa yapılacak müracaatlar Komisyon tarafından incelenerek değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(4) EK-4'te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile altına dayalı entegre madencilik yatırımları bu madde kapsamında değerlendirilmez. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** (4) EK-4'te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilmez. {end-tooltip}

(5) (**Mülga:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** (5) Asgari sabit yatırım tutarı üçmilyar Türk Lirasının üzerinde olan öncelikli yatırımlar stratejik yatırım olarak kabul edilir. Ancak, bu yatırımlar için sağlanacak faiz desteği tutarı yediyüzbin Türk Lirasını geçemez. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(6) Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürün ve hizmetlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden uygun gördüklerinin, stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verebilir. Bu yatırımların, 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan destek unsurlarının hangilerinden yararlandırılacağı, Program Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip}☒{end-texte} “ürünlerin” ibaresi “ürün ve hizmetlerin” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(7) Endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek asgari üç milyar Türk Lirası tutarındaki liman ve depolama tesisi yatırımlarının stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verilebilir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir. (**Ek:RG-30.11.2022-32029-K-6435**) ☒

MADDE 9 - (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

(2) Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ve Ek-8’de yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (2) Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça, gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir. {end-tooltip}

(3) Bakanlık, sektörel kısıtlamaları göz önüne alarak;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamına alınmasını,

b) Kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithalini, uygun görebilir.

(4) Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon ve çimento imalatı yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat temin edilemez. Ek-8’de belirtilen makine ve teçhizat kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak teşvik belgesi kapsamında temin edilemez. Ancak EK-8’de yer alan ve kullanılmış komple tesis kapsamında ithali uygun görülen kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir. (**Değişik:RG-24.02.2022-31760-K-5209**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (4) Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon ve çimento imalatı yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat temin edilemez. Ek-8’de belirtilen

makine ve teçhizat kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak teşvik belgesi kapsamında temin edilemez. {end-tooltip}

(5) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. İthalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(6) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenememiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (6) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenememiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir. {end-tooltip}

(7) Otomobil üretimine yönelik olarak asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım

süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Ayrıca, hibrit ve/veya elektrikli olmak koşuluyla otomobil ve/veya ticari araç üretimine yönelik yatırımlarda asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara ilave kapasitenin yüzde 2,5'ine kadar ve motor silindir hacmi 2.500 cm³'e kadar olan otomobil ve/veya brüt ağırlığı 5 tonu geçmeyen eşya taşımaya mahsus motorlu araç ithaline yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam araç sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde onbeşini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde onbeşi kadar daha (Motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır.) silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olmak üzere ilave otomobil ithaline izin verilebilir. Bu fıkra kapsamında izin verilen gümrük vergisine tabi olmaksızın yapılacak ithalat, otomobil üretimine yönelik teşvik belgesi için otomobil, elektrikli ya da hibrit ticari araç üretimine yönelik teşvik belgesi için ticari araç ithali ile sınırlıdır.

(Değişik:RG-24.02.2022-31760-K-5209) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (7) Otomobil üretimine yönelik olarak asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Hibrit ve/veya elektrikli otomobil üretimine yönelik yatırımlarda bu fıkra kapsamında izin verilen toplam ithalat miktarının azami yüzde onuna kadar motor silindir hacmi 2.500 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam otomobil sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde onbeşini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde onbeşi kadar daha (Motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır.) yukarıda belirtilen silindir hacmine kadar ilave otomobil ithaline izin verilebilir. {end-tooltip}

(8) **(Mülga:RG-21.08.2020-31220-K-2846)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (8) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendine istinaden düzenlenen et yönlü entegre büyükbaş

hayvancılık yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında, yatırımcının yurtdışında bulunan besi çiftliklerinden temin edilmek kaydıyla yıllık yurtiçinde fiili olarak yetiştirilen büyükbaş hayvan sayısının (asgari 10.000) azami yüzde ellisi oranında besi hayvanının, yurtiçindeki işletmenin işletmeye geçiş tarihinden itibaren on yıl süreyle gümrük vergisi muafiyeti sağlanarak yılda bir kez olmak üzere ithaline izin verilebilir (Bu oran, yurtdışında besi çiftliği bulunmayan aynı mahiyetteki yatırımlara yönelik teşvik belgeleri kapsamında azami yüzde yirmibeş olarak uygulanır). {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(9) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki en fazla üç personelin kullanılmış komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertizlerde ulaşım giderleri yatırımcı tarafından karşılanır. (**Ek:RG-28.02.2019-30700-K-798**)

KDV istisnası ve iadesi

MADDE 10 - (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, **teşvik** belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır. (**Ek:RG-22.02.2017-29987-K-2017/9917**) {tooltip} {end-texte} “makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları” ibaresi eklenmiştir. {end-tooltip}

(2) Sabit yatırım tutarı beşyüzmilyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

Faiz veya kâr payı desteği

MADDE 11 - (1) Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının; (**Değişik:RG-17.12.2020-31337-K-3307**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; MADDE 11** - (1) Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin

teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının; {end-tooltip}

a) 3 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde üç puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

b) 4 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde dört puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

c) 5 inci bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

ç) 6 ncı bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

d) Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yatırım konusu ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise on puanı, diğerlerinde sekiz puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı; diğer stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı, (**Değişik:RG-17.12.2020-31337-K-3307**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** d) Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yatırım konusu ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise on puanı, diğerlerinde sekiz puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı; diğer stratejik yatırımlar, AR-GE yatırımları ve çevre yatırımları için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı, {end-tooltip}

(e) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, üçüncü fıkrada belirtilen faiz veya kâr payı desteği tutarından düşük olmamak ve sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla 17 nci maddenin birinci fıkrasının (t) bendi kapsamındaki yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz ve dövize endeksli kredilerde üç puanı, (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} “ve (u) bentleri” ibaresi “bendi” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(f) (**Mülga:RG-30.11.2022-32029-K-6435**) {tooltip}

{end-texte} **Eski hali;** (f) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kaynaklı TL cinsinden “Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi” kapsamında; 8 inci maddenin birinci ve altıncı fıkraları ile 17 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yatırımlar için beş puanı, üçüncü fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen yatırımlar için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan krediler kapsamında 5 inci ve 6 ncı bölgelerde yedi puanı, diğer bölgelerde kendi bölgesinde geçerli olan puanı, {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(g) (**Mülga:RG-20.04.2023-32169-K-7108**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (g) 5 inci bölgede gerçekleştirilecek üçüncü fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen yatırımlar kapsamında Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi krediler için yedi puanı, *Yürürlükten kaldırıldı.*

Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} “17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendi kapsamına giren yatırımlarda azami ilk on yıl, diğer yatırımlarda” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

(2) Faiz veya kâr payı desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz veya kâr payı desteği öngörülebilir.

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondörtüyüzbin ve birmilyonsekizyüzbin Türk Lirasını geçemez. Ancak bu fıkarda belirtilen üst sınırlar, EK-I’de yer alan 3 üncü bölge illerinin EK-7’de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, EK-I’de yer alan 4 üncü bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, EK-1 ’de yer alan 5 inci ve 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15- 37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan ve “İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Paketi” kapsamında Kredi Garanti Fonhabu tarafından teminatlandırılan TL cinsi krediler ile TL cinsi finansal kiralama işlemleri kapsamında bir kat artırılarak uygulanır. (**Değişik:RG-20.04.2023-32169-K-7108**) {tooltip} {end-texte} **Eski**

hali; (3) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla

birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondörtüyüzbin ve birmilyonsekiyüzbin Türk Lirasını geçemez. Ancak bu fıkrada belirtilen üst sınırlar, EK-I’de yer alan 3 üncü bölge illerinin EK-7’de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, EK-I’de yer alan 4 üncü bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, EK-1 ’de yer alan 5 inci ve 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15- 37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan ve “İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Paketi” kapsamında Kredi Garanti Fonu tarafından teminatlandırılan TL cinsi krediler ile TL cinsi finansal kiralama işlemleri kapsamında bir kat artırılarak uygulanır. {end-tooltip}

(4) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, diğer stratejik yatırımlarda ise sabit yatırım tutarının yüzde onunu aşmamak kaydıyla yetmiş beş milyon Türk Lirasını geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında teşvik belgesi alan yatırımlar, Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi kredilerden yararlanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı, 17 nci maddenin birinci fıkrasının (aa) ve (bb) bentleri kapsamındaki yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde onunu geçmemek kaydıyla on milyon Türk Lirasını geçemez. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (4) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, diğer stratejik yatırımlarda ise sabit yatırım tutarının yüzde beşini aşmamak kaydıyla ellimilyon Türk Lirasını ve 17 inci maddenin birinci fıkrasının (aa) ve (bb) bentleri kapsamındaki yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde onunu geçmemek kaydıyla on milyon Türk Lirasını geçemez. {end-tooltip}

(5) (**Mülga:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (5) Stratejik yatırımlarla ilgili olarak 31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenecek teşvik belgeleri kapsamında faiz desteği öngörülür. Ancak, bu belgeler kapsamında faiz desteği ödemelerine 1/1/2013 tarihinden sonra başlanır. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(6) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz veya kâr payı desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

(7) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (n) bendi kapsamına giren yatırım konularındaki kullanılmış komple tesis hariç olmak üzere kullanılmış makine ve teçhizat ile belediyelerin yapacağı yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulanmaz. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**

) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (7) Kullanılmış makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teşebbüsleri dahil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulanmaz. {end-tooltip}

(8) (**Mülga:RG-24.02.2022-31760-K-5209**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (8) Aynı teşvik belgesi kapsamındaki yatırım için faiz veya kâr payı desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunamaz. Ancak, stratejik yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunabilir. {end-tooltip}

Yürürlükten kaldırıldı.

(9) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlığa bildirilir ve Bakanlıkça faiz veya kâr payı desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz veya kâr payı desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksaması halinde faiz veya kâr payı desteği ödemesine son verilir.

(10) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz veya kâr payı desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz veya kâr payı desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz veya kâr payı desteği uygulaması durdurulur.

(11) Aracı kurum, faiz veya kâr payı desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullandırılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle Bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz veya kâr payı desteği miktarına itfa

planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça;

a) Bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak,

b) Finansal kiralama şirketleri için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak,

(12) Aracı kurumların uyguladıkları faiz veya kâr payı oranları, bölgelere göre belirlenen faiz veya kâr payı desteği puanının altına düştüğünde, aracı kurumun uyguladığı oran dikkate alınır.

(13) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği tutan, her bir destek ödemesinin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan faiz ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre yatırımcıdan geri alınır. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(Değişik: RG-29.08.2024-32647-K-8860) **Eski hali;** (13) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarı, aracı kurum tarafından kredinin kullandırıldığı veya borçlanmanın yapıldığı tarihte uygulanan faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle her bir ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanacak faizi ile birlikte, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. **(Ek:RG-24.02.2022-31760-K-5209)** {end-tooltip}

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 12 - (1) Stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla; **(Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402)** “Büyük ölçekli yatırımlar,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

b) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait

mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen,

(2) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde uygulanır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}
{end-texte} “Büyük ölçekli yatırımlar ile” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

Bölgeler (Değişik:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139)	Uygulama Süresi
1	2 yıl
2	3 yıl
3	5 yıl
4	6 yıl
5	7 yıl
6	10 yıl

(4) Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}
{end-texte} “yatırımlar ile büyük ölçekli” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

Bölgeler (<u>Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402</u>)	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	10
2	15
3	20
4	25
5	35

(5) Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bölgelerde sabit yatırım tutarının yüzde on beşini geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda bu kısıt uygulanmaz. (**Ek:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

(6) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(7) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden yatırımlar da dahil olmak üzere Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden

gerçekleştirilecek projelerde bu destek yatırıma başlama tarihinden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Maden arama yatırımlarında ise, bu desteğin uygulanmasına ikinci fıkrada belirtilen süreler dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılmadan önce de başlanabilir. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) **Eski hali;** (7) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden yatırımlar da dahil olmak üzere Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden gerçekleştirilecek projelerde bu destek yatırıma başlama tarihinden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Maden arama yatırımlarında ise, bu desteğin uygulanmasına ikinci fıkrada belirtilen süreler dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılmadan önce de başlanabilir. {end-tooltip}

(8) Bu desteğin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

(9) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarımlarla ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(10) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat aşamasında talep edilmesi halinde, vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla, dördüncü ve beşinci fıkrada belirtilen oranlar 15 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yatırıma katkı oranının yarısı kadar artırılarak uygulanır. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

(11) Destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç (18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısı hesaplanır. Teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın belgede

belirtilen ilave istihdam sayısını geçmemek üzere, hesaplanan sayıda kadın ve/veya genç sigortalı için teşvik belgesinde belirtilen sürelerle her bir yıl için 1 ay ilave edilerek uygulanır. Bu fıkra kapsamında sağlanan destek tutarı, dördüncü fıkrada belirtilen orana karşılık gelen azami destek tutarının hesaplanmasında dikkate alınır. Bu hüküm, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatlarına uygulanır. (**Ek:RG-29.06.2021-31526-K-4191**)

Sigorta primi desteği

MADDE 13 - (1) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölgede; stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip on yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir. Bu destek, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için, 6 ncı bölge dışında kalan bölgelerde, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise yedi yıl, diğerlerinde ise beş yıl süreyle sağlanabilir. D (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) “büyük ölçekli yatırımlar,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

(2) Bu destekten yararlanılabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Bakanlıkça karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. Bu destekten yararlanan yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(3) 12 nci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan hüküm sigorta primi desteği için de uygulanabilir.

(4) 12 nci maddenin onbirinci fıkrasında yer alan hüküm, sigorta primi desteği için de aynı dönemler için uygulanır. (**Ek:RG-29.06.2021-31526-K-4191**)

Gelir vergisi stopajı desteği

MADDE 14 - (1) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölge ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için bu destek, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise azami beşyüz, diğerlerinde ise azami üçyüz çalışan için uygulanır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

{tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (1) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölge için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. {end-tooltip}

(2) Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(3) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır.

(4) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

Vergi indirimi

MADDE 15 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar aşağıda belirtilen oranlarda indirimli olarak uygulanır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} “Büyük ölçekli yatırımlar ile” ibaresi

yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

Bölgeler (<u>Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402</u>)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50
2	20	55
3	25	60
4	30	70
5	40	80
6	50	90

(2) (Mülga:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; (**
Mülga:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139) {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(3) Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirimi oranı yüzde doksan ve yatırıma katkı oranı yüzde ellidir.

(4) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder.

(5) Bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir. (Değişik:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139) {tooltip}

 {end-texte} **Eski hali;** (5) Bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının; a) Büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki

yatırımlarda; 2 nci bölgede yüzde onunu, 3 üncü bölgede yüzde yirmisini, 4 üncü bölgede yüzde otuzunu, 5 inci bölgede yüzde ellisini ve 6 ncı bölgede yüzde seksenini, b) Stratejik yatırımlarda; 6 ncı bölgede yüzde seksenini, diğer bölgelerde yüzde ellisini, geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir. {end-tooltip}

(6) Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanla tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(8) (**Mülga:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (8) Bu Kararın 17 nci maddesinde tanımlanan öncelikli yatırımlardan sabit yatırım tutarı bir milyar Türk Lirası ve üzerinde olanlar için vergi indirimi desteği, 5 inci bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 10 puan ilave edilmek suretiyle uygulanır. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

Yatırım yeri tahsis

MADDE 16 - (1) Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** **MADDE 16 -** (1) Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve

esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir. {end-tooltip}

(2) 15 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yatırımlara yatırım yeri tahsis edilmez. (**Ek:RG-10.03.2023-32128-K-6923**)

Öncelikli yatırım konuları

MADDE 17 - (1) Aşağıda belirtilen yatırım konuları 5 inci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar, 6 ncı bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

- a) Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** a) Denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar. {end-tooltip}
- b) (**Mülga:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** b) Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları. {end-tooltip}
- c) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta yüksek ve yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlere yönelik test merkezi yatırımları. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** c) Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar). {end-tooltip}
- ç) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde, Turizm Merkezlerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları. (**Değişik:RG-30.11.2022-32029-K-6435**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** ç) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları. {end-tooltip}
- d) (**Mülga:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** d) Asgari ellibin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç). {end-tooltip}
- e) (**Mülga:RG-08.04.2015-29320-K-2015/7496**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** e) Sağlık Bakanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmimilyon Türk Lirası

tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar. {end-tooltip}

f) Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (f) Savunma Sanayii Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar. {end-tooltip}

g) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).

ğ) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakımevleri, okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** ğ) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakımevleri, okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları. {end-tooltip}

h) Bakanlık, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** h) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar. {end-tooltip}

ı) Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar. (**Ek:RG-15.02.2013-28560-BKK-2013/4288**)

i) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2 rici maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları. (**Ek:RG-15.02.2013-28560-BKK-2013/4288**)

j) EK-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az yüzde onbeş oranında enerji tasarrufu sağlayan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar. (

Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** j) EK-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az yüzde yirmi oranında enerji tasarrufu sağlayacak şekilde tasarlanan ve sağlanacak enerji tasarrufu ile yatırımın geri dönüş süresi 5 yıl ve daha az olan enerji verimliliği projesine yönelik yatırımlar. {end-tooltip}

k) Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğal gazı dayalı elektrik üretim tesisleri hariç). (**Ek:RG-15.02.2013-28560-BKK-2014/6058)**

l) Asgari 50 Milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları. (**Ek:RG-15.02.2013-28560-BKK-2014/6058)**

m) Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar. (**Ek:RG-15.02.2013-28560-BKK-2014/6058)**

n) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (US- 97 Kodu: 2423, 30, 32, 33 ve 353). (**Ek:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496)**

o) Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları. (**Ek:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496)**

ö) Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları, (**Ek:RG-19.11.2015-29537-BKK-2015/8216)**

p) Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar. (**Ek:RG-08.04.2016-29678-BKK-2016/8715**)

ş) Araştırma ve referans laboratuvarı, tüketici güvenliği ve enfeksiyon hastalıkları referans laboratuvarı, ilaç ve tıbbi cihaz analiz ve kontrol laboratuvarı ile deney hayvanları üretim test ve araştırma merkezi birimlerinin yer aldığı laboratuvar kompleksi yatırımları. (**Ek:RG-03.05.2017-30055-BKK-2017/10585**)

t) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip}
{end-texte} **Eski hali;** t) İstanbul ili hariç olmak üzere asgari 6 milyon TL tutarındaki 50 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları. {end-tooltip}

u) (**Mülga:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip}
{end-texte} **Eski hali;** u) Asgari 5.000 büyükbaş kapasiteli süt yönlü entegre hayvancılık yatırımları ile komple yeni veya tevsi niteliğindeki asgari 10.000 büyükbaş kapasiteli et yönlü entegre hayvancılık yatırımları.

ü) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip}
{end-texte} **Eski hali;** ü) Asgari 5 milyon TL tutarındaki atık geri kazanım yatırımları ve/veya asgari 5 milyon TL tutarındaki bertaraf tesisi yatırımları. {end-tooltip}

v) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip}
{end-texte} **Eski hali;** v) Sağlık turizmi kapsamında yaşlı ve/veya engelli bakım köyleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları. {end-tooltip}

y) EK-6'da yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek asgari 500 milyon TL tutarındaki yatırımlar. (**Ek:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930**)

z) Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

aa) Asgari 50 milyon TL tutarındaki elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatını da içeren sanayi tesisi yatırımları. (**Ek:RG-17.12.2020-31337-K-3307**)

cc) Bakanlık tarafından ilan edilecek uluslararası teknik standartları karşılayan ve asgari 5.000 m2 beyaz alan şartını sağlayan veri merkezi yatırımları. (**Ek:RG-29.06.2021-31526-K-4191**)

dd) US-97 kodu 2519.0.04 olan vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.). (**Ek:RG-10.03.2023-32128-K-6923**)

ee) Dijital Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar. (**Ek:RG-20.04.2023-32169-K-7108**)

ff) Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar. (**Ek:RG-20.04.2023-32169-K-7108**)

Alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar

MADDE 18 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bulundukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {end-texte} “Büyük ölçekli yatırımlar veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilmesi veya endüstri bölgesinde (imalat sanayine yönelik yatırımlar) gerçekleştirilmesi. Bu kapsamda desteklenen yatırımlar için beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {end-texte} **Eski hali;** a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilmesi veya endüstri bölgesinde (imalat sanayine yönelik yatırımlar) gerçekleştirilmesi. {end-tooltip}

b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

(2) Bu madde kapsamında 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki

yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip}☒{end-texte} “büyük ölçekli ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

(3) OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden Ek-6’da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ancak, İstanbul ilinde komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkra da belirtilen konularda gerçekleştirilecek, organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde asgari beş milyon TL tutarındaki yatırımlar ve organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgeleri dışındaki asgari on milyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel destekler uygulanır. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** (3) OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden EK-6’da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Bu kapsamda düzenlenecek teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı 1 inci ve 2 nci bölgelerde 1 milyon TL, diğer bölgelerde 500 bin TL’dir. Ancak, İstanbul ilinde organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkra da belirtilen konularda gerçekleştirilecek asgari 5 milyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel destekler uygulanır. {end-tooltip}

(4) (**Mülga:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** (4) Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 4 üncü ve 5 inci bölge illerindeki organize sanayi bölgeleri ile Kilis ilinde yer alan organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar, 6 ncı bölge şartlarında 6 ncı bölgede uygulanan desteklerden aynı oran, miktar ve sürelerde yararlanır. İkinci fıkra hükümleri, bu fıkra kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda uygulanmaz. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(5) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında, EK-7’de yer alan 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ilçenin bulunduğu ilin bir alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden; söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri

bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ise bulunduğu ilin iki alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ek-7’de yer alan 5 inci bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara 6 ncı bölgeye sağlanan bölgesel destekler, söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara ise ikinci fıkra hükümleri de uygulanmak üzere 6 ncı bölge destekleri uygulanır. Bu fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırımlar sigorta primi desteği ve gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanamazlar. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

AR-GE ve çevre yatırımları

MADDE 19 - (**Mülga:RG-17.12.2020-31337-K-3307**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;**

MADDE 19 - (1) AR-GE ve çevre yatırımları; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz veya kâr payı desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6 ncı bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir. {end-tooltip}
Yürürlükten kaldırıldı.

Yerel birimlerce yapılacak işlemler

MADDE 20 - (1) Yerel birimlere yapılan teşvik belgesi müracaatlarından uygun görülenler için yerel birim tarafından teşvik belgesi hazırlanır ve değerlendirilmek üzere Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça uygun görülen teşvik belgeleri onaylanarak ilgili yerel birimlere gönderilir.

(2) 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 22 nci ve 23 üncü maddeleri dışındaki işlemler, teşvik belgesini düzenleyen ilgili yerel birimlerce sonuçlandırılır.

(3) Tamamlama vizesi yapılacak yatırımlarla ilgili olarak yerel birimler, söz konusu yatırımların gerçekleştirmelerini tespit ederek tebliğle belirlenecek formatta Bakanlığa bildirir. Bakanlığın uygun görüşü alınmadan tamamlama vizesi işlemleri tekemmül etmiş sayılmaz.

(4) Yerel birimler, teşvik belgeleri ile ilgili yapılacak işlemleri kadrolarında tam süreli olarak çalışan teknik/uzman personel aracılığıyla yürütmek zorundadırlar.

(5) Bu Karar hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen yerel birimlerin yetkilerine Bakanlıkça son verilir ve gerekli tedbirleri alıncaya kadar yeni görev verilmez.

(6) Kalkınma Ajansları, Bakanlıkça düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleştirmelerini izleyerek gerçekleştirme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirirler.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 21 - (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler yapılabilir.

a) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler.

b) Önceki dönemlere ait ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca ödenmesi gereken yatırım ve işletme kredilerine ait bakiye tutarlar.

c) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde ödenmesi gereken destek unsurlarına ait tutarlar.

d) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılmış davaların aleyhte sonuçlanması nedeniyle ödenmesi gereken tutarlar ile yargılama ve cebri icra giderleri.

(2) Bakanlıkça yapılacak ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 22 - (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olmaları halinde serbesttir.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari beş yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

(3) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;

a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,

b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,

(4) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak, yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(5) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Bakanlığa bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve KDV ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılabilecek azamî kredi tutarında azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz veya kâr payı desteği 11 inci madde çerçevesinde, tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ise ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

{tooltip} {end-texte} “faiz desteği” ibaresi “faiz veya kâr payı desteği” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(6) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi veya kiralanması Bakanlığın iznine tabidir.

(7) Teşvik belgesine konu yatırımlardan tamamlama vizesi ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olanlar için, yatırımcıların cebrî icra takiplerine konu olması veya iflas masasına girmesi durumunda; yatırımcı, icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi hâlinde, Bakanlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi hâlinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan

destekler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(8) Yatırımcının ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi hâlinde, ilgili tasfiye kurulunun veya organının talebi üzerine yedinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Yatırımların nakli

MADDE 23 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Bakanlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınılabilir. Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere, aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, taşındığı bölgenin yararlandığı desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede bulunmayan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir. **(Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402)**

{tooltip}{end-texte} **Eski hali;** “Büyük ölçekli yatırımlar ile” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. {end-tooltip}

(2) Tamamlanmış yatırımlardan beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yapılmamış olanlar, taşınma öncesinde Bakanlığa müracaat ederek tamamlama vizesini yaptırır. Bu kapsamdaki yatırımların yer değişikliği talepleri, taşınma sonrasında da uygun görülebilir.

(3) Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

MADDE 23/A- (Mülga:RG-25.01.2018-30312-BKK-2018/11201) Yürürlükten kaldırıldı.

Yatırım süresi ve tamamlama vizesi

MADDE 24 - (1) Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir. **(Değişik:RG-09.11.2018-30590-K-323)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** MADDE 24 - (1) Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir. Ancak, yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, yatırımın başlangıç tarihinden sonra arazi-arsa, altyapı, bina-inşaat, makine ve teçhizat (avans ve ön ödemeler dahil) ile diğer yatırım harcamalarına yönelik olarak teşvik belgesinin ilk düzenlendiği

tarihteki sabit yatırım tutarı esas alınmak üzere, sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında (sabit yatırım tutarı ellimilyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar için en az beşmilyon Türk Lirası) harcama yapılması gerekir. {end-tooltip}

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanabilir. Bu Karar kapsamında düzenlenen ve ek süre verilmiş olan sabit yatırım tutarı onmilyar Türk Lirası ve üzerindeki stratejik yatırımlara ilişkin teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde ek süre dahil teşvik belgesinde kayıtlı sürenin yarısı kadar daha ilave süre verilebilir. (**Ek:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930**)

(3) İlgili mevzuatı gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi diğer belgelerin temin edilememesi veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri, yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum gözönünde bulundurularak ilave süre verilebilir.

(4) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Müracaat edilmemesi halinde, Bakanlıkça firmaya tamamlama vizesi müracaatında bulunulması için bildirimde bulunulur. Bildirim tarihini müteakip iki ay içerisinde tamamlama vizesi için müracaatta bulunulmaması halinde 28 inci madde hükümleri kapsamında yatırım teşvik belgesi iptal edilebilir. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. (**Değişik:RG-24.02.2022-31760-K-5209**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (4) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide

uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir.

{end-tooltip}

(5) Bakanlıkça, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için Kalkınma Ajansları, ticaret ve sanayi odaları, Bakanlık İl Müdürlükleri, sanayi odaları veya yatırımın bulunduğu il valiliği görevlendirilebilir. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

(6) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri, tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelere ilave olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporuna istinaden de yapılabilir.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları adına genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaz. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (7) Kamu kurum ve kuruluşları adına düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaz. {end-tooltip}

(8) Bu Karar ve daha önceki kararlar kapsamındaki tüm teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri için asgari yatırım tutarı ve yatırımın bütünlüğü açısından yatırım süresi içerisinde tamamlanmayan yatırımlar kapsamında, tamamlama vizesi aşamasına kadar yapılan yatırım harcamaları, teşvik belgesi kapsamında yer alan destek unsurlarından yararlandırılmamak kaydıyla, tamamlama vizesi esnasında teşvik belgesi kapsamında değerlendirilebilir. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (8) Asgari yatırım tutarı ve yatırımın bütünlüğü açısından yatırım süresi içerisinde tamamlanamayan yatırımlar kapsamında, tamamlama vizesi aşamasına kadar yapılan yatırım harcamaları, teşvik belgesi kapsamında yer alan destek unsurlarından yararlandırılmamak kaydıyla, tamamlama vizesi esnasında teşvik belgesi kapsamında değerlendirilebilir. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. {end-tooltip}

(9) (**Mülga:RG-30.11.2022-32029-K-6435**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (9) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, otel yatırımlarından, yatırım tamamlama vizesi esnasında turizm İşletme belgesi ibraz edilemeyen, ancak otel

işletmesi olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan yatırımlara ait teşvik belgelerinin tamamlama vizeleri, belgenin genel teşvik sistemine dönüştürülmesi suretiyle yapılabilir. {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

(10) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdikli sureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin tebliğle belirlenen yeminli mali müşavir raporunu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır. Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine teçhizatın satışı serbest olup, Bakanlıkça ilave herhangi bir işlem yapılmaz. Bu kapsamda, güneş enerjisi santrali yatırımlarına ait yatırım teşvik belgeleri için finansal kiralama işlemleri hariç olmak üzere 22 nci maddeye istinaden devir işlemi yapılmaz. Bu hüküm kapsamında işlem yapılan teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde 28 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. (**Değişik:RG-07.08.2019-30855-K-1402**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** (10) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdikli sureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin tebliğle belirlenen yeminli mali müşavir raporunu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır. Bu şekilde tamamlama vizesi yapılan teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın satışı serbest olup, Bakanlıkça ilave herhangi bir işlem yapılmaz. Bu hüküm kapsamında işlem yapılan teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde 28 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. {end-tooltip}

Belge zayii

MADDE 25 - (Mülga:RG-14.09.2018-30535-K-91) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;**

MADDE 25 - (1) Teşvik belgesi veya eki belgelerin zayi olması nedeniyle yatırımcı tarafından yeniden tasdikinin talep edilmesi durumunda, tebliğle belirlenen mücbir sebep ve fevkalade hal durumları hariç olmak üzere tasdiki istenilen her bir belge için Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına üçyüz Türk Lirası yatırılır. Söz konusu meblağ hiçbir surette iade edilmez. {end-tooltip}

Yürürlükten kaldırıldı.

Uygulama

MADDE 26 - (1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, tebliğler ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı işlemleri diğer kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

Yetki ve denetim

MADDE 27 - (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

- a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, talimat vermeye,
 - b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları gözönünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,
 - c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat vb. istemeye,
 - ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,
 - d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya,
- yetkilidir.

(2) Denetim sırasında, denetim görevlilerinin yatırımla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi inceleme taleplerinin karşılanması, talep edilmesi halinde belgelerin onaylı örneklerinin verilmesi ve mahallinde incelemeye izin verilmesi zorunludur.

Müeyyide

MADDE 28 - (1) Bu Karar ile uygulama mevzuatında belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde

tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dâhil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, belirlenen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri bu maddenin ikinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla iptal edilir.

(2) Yatırımcının mükellefiyetlerini kısmen yerine getirmediği ancak, belge iptalinin de gerekmediği durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerden bir kısmı müeyyide uygulanarak geri alınır.

(3) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde sağlanan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(4) Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü, kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanabilir.

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 29- (1) Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden veya yatırım kapsamında kullanılan krediyle ilgili başka bir desteğinden yararlanan yatırımlar, söz konusu krediye bu Karar kapsamında yer alan faiz veya kâr payı desteği sağlanmaması kaydıyla, bu Karar kapsamındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır. (**Değişik:RG-24.02.2022-31760-K-5209**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; MADDE 29-** (1) Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının

desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanacak olan yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, sübvansiyonlu krediye faiz veya kâr payı desteği sağlanmaması kaydıyla bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır. {end-tooltip}

(2) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir. (**Ek:RG-07.08.2019-30855-K-1402**)

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 30 - (1) 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (1) Talep edilmesi halinde, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, aynı işyeri sicil numarasında birden fazla azami prim tutarı içeren belge kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması birlikte yapılabilir. Bu durumda, ilgili işyeri sicil numarasında yararlanılan azami prim tutarı toplamı, destek uygulaması yapılan belgelerdeki azami prim tutarlarının toplamı alınmak suretiyle belirlenir. (**Ek:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139**)

Sonuçlandırılmamış müracaatlar

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kararın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden

değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur. Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 1/1/2012 tarihinden bu Kararın yayımı tarihine kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

(2) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri halinde, söz konusu makine ve teçhizat için devralan yatırımcı, genel teşvik uygulamaları dışındaki diğer desteklerden yararlanamaz. Ancak, aynı yatırımcıya ait belgeler arası devir işlemlerinde, bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesinin müracaat tarihi ile belge tarihi arasında diğer belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizat için belgede kayıtlı desteklerin tamamı uygulanır. (**Ek: RG-**

06.08.2014-29080-BKK-2014/6588)

(3) 22 nci maddenin ikinci fıkrası ile 24 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkraları daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir. (**Değişik: RG-06.08.2014-29080-BKK-2014/6588**) {tooltip} {end-texte} "24 üncü maddenin ikinci fıkrası" ibaresi "24 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkraları" şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

(4) Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerinden Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva edenlerin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili banka tarafından fiziki, mali ve teknik inceleme yapılmak suretiyle tanzim edilmiş olan ve prim ödemesine esas teşkil eden raporlara istinaden doğrudan Bakanlıkça yapılabilir.

(5) Van ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinden, ek süreler dâhil 23/10/2011 tarihi itibarıyla yatırım süresi bitmemiş olanlara, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı süre kadar ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın 2 nci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. (**Ek: RG-05.03.2015-29286-BKK-2014/7273**)

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kararın 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına istinaden teminatla ithalat işlemi yapılmış, ancak öngörülen süre içerisinde süre uzatımı için müracaat edilmemiş ve teminatı henüz irat kaydedilmemiş olan yatırımlar için, bu maddenin yayımını müteakip iki ay içerisinde Ticaret Bakanlığına süre uzatımı talebinde bulunulabilir. Bu hüküm, daha önceki Kararlara istinaden teminatla ithalat izni verilmiş yatırımlar için de uygulanır. (**Değişik:RG-28.02.2019-30700-K-798**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; GEÇİCİ MADDE 4-** (1) Bu Kararın 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına istinaden teminatla ithalat işlemi yapılmış, ancak öngörülen süre içerisinde süre uzatımı için müracaat edilmemiş ve teminatı henüz irat kaydedilmemiş olan yatırımlar için, bu maddenin yayımını müteakip iki ay içerisinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığına süre uzatımı talebinde bulunulabilir. Bu hüküm, daha önceki Kararlara istinaden teminatla ithalat izni verilmiş yatırımlar için de uygulanır. (2) Bu maddeyi ihdas eden Kararın lehte olan hükümleri, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara İstinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. {end-tooltip}

GEÇİCİ MADDE 5- (**Mülga:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; (Mülga:RG-05.10.2016-29848-BKK-2016/9139)** {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Güvenlik sorunları nedeniyle yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 1/6/2015 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen Belgede öngörülen orijinal süreyi geçmemek üzere talep edilmesi halinde ilave süre verilebilir. (**Ek:RG-08.04.2016-29678-BKK-2016/8715**)

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın 1 inci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2015 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. (**Ek:RG-08.04.2016-29678-BKK-2016/8715**)

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, (**Değişik:RG-21.08.2020-**

31220-K-2846) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; GEÇİCİ MADDE 8-** (1) Bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2019 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için; a) Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi, b) Bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır. {end-tooltip}

a) (**Mülga:RG-30.11.2022-32029-K-6435)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** a) 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi, {end-tooltip} *Yürürlükten kaldırıldı.*

b) 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için Bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu Kararın EK-2B sayılı ve “İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI” başlıklı tablosunun 9 numaralı dipnotunun (f) ve (g) bentleri ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;**

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu Kararın EK-2B sayılı ve “İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI” başlıklı tablosunun 10 numaralı dipnotunun (g) ve (ğ) bentleri ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır. {end-tooltip}

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde bir veya birden fazla yatırımcı tarafından gerçekleştirilecek asgari 7.500 yatak kapasitesini haiz turizm yatırımları için; beşinci bölgede uygulanan bölgesel destek unsurlarının bu maddede belirtilmeyen hükümleri aynı kalmak üzere, aşağıdaki destek, oran, süre, miktar ve şartları uygulanabilir: **(Ek:RG-28.04.2018-30405-BKK-2018/11651)**

(a) Bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde seksenine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının Türk Lirası kredilerde yedi puanına kadarı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde    puanına kadarı, Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ilk on yıl için ödenmek kaydıyla b t   kaynaklarından karşılanabilir. Faiz veya kâr payı desteğı tutarı gerçekleşen sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçemez. **(Değışik: RG-07.08.2019-30855-K-1402)** {tooltip} {end-texte} “Faiz desteğı” ibaresi “Faiz veya kâr payı desteğı” şeklinde değıştirilmiştir. {end-tooltip}

(b) Vergi indirimi desteğı kapsamında yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş, vergi indirimi oranı yüzde doksan ve toplam yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde diğ r faaliyetlerden elde edilecek kazançlar üzerinden kullanılabilecek oranı yüzde yüz olarak uygulanır.

(c) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, azami destek tutarı ve süresi aynı kalmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteğı uygulamasına yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaksızın yatırım dönemi içerisinde başlanabilir.

( ) Sabit yatırım tutarı yüz milyon Türk Lirası ve üzerindeki teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanılabilir.

(2) Müstakil olarak belgelendirilmiş kongre ve sergi merkezi, golf tesisi, sağıklı yaşam tesisi ve günübirlik tesisler de bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanabilir.

(3) Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında veya asgari beş milyon Türk Lirası tutarında harcama yapılması gerekir.

(4) Bakanlığa yapılacak teşvik belgesi ve tamamlama vizesi müracaatları, asgari 7.500 yatak kapasitesine ulaşılmasını müteakip topluca değerlendirilir. Yatırımların bitiş tarihi 31.12.2022 olup, mücbir sebep veya fevkalade haller dışında süre uzatımı yapılmaz. Bu madde kapsamında düzenlenen belgelerin tamamlama vizesinin yapılabilmesi için, bu tarihe kadar yatırımın tamamlanarak turizm işletme belgesinin alınması ve bu tarihi izleyen altı ay içinde müracaat edilmesi zorunludur.

(5) Yatırıma başlama şartının sağlanamaması veya 31/12/2022 tarihi itibarıyla yatırımın tamamlanamaması ve talep edilmesi halinde; konaklama yatırımlarında, bölgesel desteklerden yararlanma şartının sağlanması koşuluyla teşvik belgesinde kayıtlı destekler beşinci bölge desteklerine dönüştürülerek varsa fazladan yararlandırılan destekler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

GEÇİCİ MADDE 11- (I) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendine istinaden 2018 takvim yılında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş olarak uygulanır. (**Ek:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930**)

GEÇİCİ MADDE 12- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve ek süre almamış teşvik belgelerinin süresi 24 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmaksızın teşvik belgesinde kayıtlı orijinal sürenin yarısı kadar uzatılmış sayılır. (**Ek:RG-09.11.2018-30590-K-323**)

GEÇİCİ MADDE 13- (1) 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2021 tarihine kadar yapılan başvurulara istinaden düzenlenecek olan yatırım teşvik belgeleri kapsamında aşağıdaki tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanır. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali; GEÇİCİ MADDE 13-** (1) 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri

mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2020 tarihine kadar aşağıdaki tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanır. {end-tooltip}

İller	Yatırım Yeri Tahsisi	Sigorta Primi İşveren Hissesi	Sigorta Primi Desteği	Gelir Vergisi Stopajı Desteği
Elazığ, Erzincan, Malatya, Sivas	OSB ve EB Dışı	3	-	
	OSB ve EB İçi	3	3	-
Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat	OSB ve EB Dışı	4	-	
	OSB ve EB İçi	4	4	-
Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, İğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van		5	5	10

(2) Birinci fıkrada belirtilen yatırımın işletmenin kendisine ait makine ve teçhizatı taşıması suretiyle yapılması ve bu yatırımın tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle taşımaya konu makine teçhizatın bulunduğu tesisteki ortalama istihdamın, mevcut istihdam sayısının altına düşmemesi koşuluyla, firma talebine istinaden, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği, birinci fıkradaki tabloda belirtilen sürelerin iki katı süre ile uygulanır. Mevcut istihdam sayısı olarak, 2019 yılı başından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taşımaya

konu makine ve teçhizatın bulunduğu tesisteki istihdam ortalaması dikkate alınır.

(3) Taşınmaya konu olan makine ve teçhizatın, asgari üç yıl süreyle firma aktifinde kayıtlı olduğu ve anılan bölgelerde fiziki olarak bulunduğu, adına teşvik belgesi düzenlenecek olan firma tarafından yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilir.

(4) Bu maddeye istinaden düzenlenen teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemi Genel Müdürlük, Kalkınma Ajansları veya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri tarafından düzenlenecek nakil tespit raporuna istinaden yapılır.

(5) Bu madde kapsamındaki yatırımlarda, mücbir sebep veya fevkalade hal durumları dışında, asgari yüz kişilik istihdamın sağlanamadığı aylarda sigorta primi işveren hissesi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı destekleri uygulanmaz. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

GEÇİCİ MADDE 14- (1) Deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde iki yıla kadar ilave süre verilebilir. Bu fıkra hükmü geçici 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanmaz. (**Değişik:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) **Eski hali; GEÇİCİ MADDE 14-** (1) Deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde bir yıla kadar ilave süre verilebilir. Bu fıkra hükmü geçici 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 15- (1) Yatırım teşvik belgeleri kapsamında, elemanları dizili baskılı devre kartı (PCBA) üretiminden başlayan cep telefonu üretimine yönelik yatırımlar için, üretim kapasitesi ile uyumlu olmak ve cep telefonu üretiminde kullanılmak kaydıyla yarı demonte haldeki (SKD) aksam ve parçalar 31/8/2021 tarihine kadar gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilebilir. (**Ek:RG-17.12.2020-31337-K-3307**)

GEÇİCİ MADDE 16- (1) 6/2/2023 tarihinden önce müracaat edilen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya,

Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde yapılmakta olan yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin süresi herhangi bir talep alınmaksızın üç yıl uzatılmış sayılır. Bu fıkra hükmü, geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanabilir. (**Ek:RG-10.03.2023-32128-K-6923**)

GEÇİCİ MADDE 17- (1) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesindeki yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgeleri ile 31/12/2024 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden bu illerde ve ilgili ilçede düzenlenecek yatırım teşvik belgeleri kapsamında; (**Ek:RG-10.03.2023-32128-K-6923**)

a) Yatırımların finansmanı için kullanılan kredilere ve yapılan finansal kiralama borçlanmalarına ilişkin 11 inci maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen geri ödeme yükümlülüklerinin, 3/2023 dönemi vadesinden 3/2025 dönemi vadesine kadar (belirtilen dönem vadeleri de dâhil) yerine getirilememesi durumunda, faiz veya kâr payı desteği ödemeleri açısından geri ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmediği yönünde işlem tesis edilmez ve geri ödeme yükümlülüğünün ödeme tarihlerinden sonra yerine getirilmesi durumunda ise yükümlülüğün vadesinde yerine getirildiği kabul edilerek destek ödemesi yapılır.

b) Kullanılan kredinin bakiye kısmının tahsil ve tasfiyesi için kullanılacak ve teşvik belgesinin yatırım süresi içinde aracı kurum tarafından Bakanlığa bildirimi yapılacak olan yeniden finansman kredisi ilave bir kredi olarak değerlendirilmez.

Yürürlük

Yürütme

EKLER

- EK 1 - YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER
- EK 2 - A BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELER

- EK 2 - B İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI
- EK 3 - BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR
- EK 4 - TEŞVİK EDİLMEMEYECİK VEYA TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI
- EK 5 - DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ
- EK-6 - 4. BÖLGE DESTEKLERİNDEN FAYDALANABİLECEK ORTA-YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATIRIM KONULARI
- EK-7 - ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK İLÇELER
- EK-8 GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNDEN YARARLANAMAYACAK MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ

EK-1

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elâzığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkâri
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	Iğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Kars
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Mardin
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Muş
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Siirt
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şanlıurfa
	Yalova				Şırnak

					Van
					Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri

EK-2 A

BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELER

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	
1	0121, 0122.2 (<u>Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846</u>)	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 4'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 5'te belirtilen yatırım konuları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

4	17 (<u>Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846</u>)	Tekstil ürünleri imalatı (Dip notlar 7 ve 12’de belirtilen yatırımlar hariç)	Tekstilin aprenlenmesi konusunca komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 4 Milyon TL	Tekstilin aprenlenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 3 Milyon TL	Tekstilin aprenlenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 2 Milyon TL	
			Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 4 milyon TL	Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 3 milyon TL	Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 2 Milyon TL	

			Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 4 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 3 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 2 Milyon TL	M c e v K M
5	18 (<u>Değişik: RG-07.08.2019-30855-K-1402</u>)	Giyim eşyası imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
6	19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
7	1911	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	4 Milyon TL	-	2 Milyon TL	

8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
12	2412	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşenlerin İmalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
13	2421	Pestisit (haşarat ilacı) ve diğer zirai- kimyasal ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

14	2423 (<u>Değişik:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496</u>)	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
15	2424	Parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
16	2429.1	Patlayıcı madde imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
17	2511	İç ve dış lastik imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
18	26 (261, 2693.2, 2694.1, 2695.3 ve 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

19	26 (2610.2.03.01.2693.2, 2694.1,2695.3, 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
20	26 (2693.2, 2694.1,2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

21	2610.1,2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyafı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
22	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4, 2610.5.07, 2691.3	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
23	2691.2, 2691.3, 2693.1	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
25	2695.1,2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
26	2695.1, 2699.2.06.30	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı ve ısı veya ses izole edici eşya ve karışımlar	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
28	28	Metal eşya	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
29	<u>(Mülga:RG-30.11.2022-32029-K-6435)</u>					
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

31	2929	Sınai kalıp	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
32	30 (<u>Değişik:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496</u>)	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
34	32 (<u>Değişik:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496</u>)	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	
37	3530.0.15 (<u>Değişik:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496</u>)	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	

38	3591 ve 3592	Motosiklet ve bisiklet üretimi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
39	361, 3692, 3693, 3694, 3699.3.02-05, 3699.3.18	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç), müzik aletleri imalatı, spor malzemeleri imalatı, oyun ve oyuncak imalatı, kalem imalatı ile çocuk arabaları ve pusetler ile bunların aksam ve parçaları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
40	(Mülga:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930)					

41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri
42	5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare	1.000 metrekare	1.000 metrekare	500 metrekare
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
46	8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane:4 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:3 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:2 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:1 milyon 500 bin TL Huzurevi:100 kişi

47		Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
48		Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
49		Kömür gazı üretimi (sentez gazı)	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL
50	(<u>Değişik:RG- 28.02.2019-30700- K-798</u>)	Seracılık	20 dekar	20 dekar	10 dekar	10 dekar

EK-2B**İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI**

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANILABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI												
	ANKARA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	22	27	28
	ANTALYA	1	2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	24	27
	BURSA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28
	ESKİŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30
1.BÖLGE	İSTANBUL	7	14	31	32	34	35	37	42	45	46	48		
	İZMİR	1	2	3	4	5	8	9	10	11	23	27	28	30
	KOCAELİ	1	2	3	4	5	9	10	11	17	21	27	28	30
	MUĞLA	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	31
	TEKİRDAĞ	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28
BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI												
	AYDIN	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	31
	BALIKESİR	1	2	3	4	5	6	9	10	11	16	20	27	28
	BİLECİK	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30
	BOLU	1	2	3	4	5	6	9	10	11	21	27	28	30

	ÇANAKKALE(Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri hariç)	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	31
	DENİZLİ	1	2	3	4	5	6	9	10	11	20	27	28	30
2.BÖLGE	EDİRNE	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30
	İSPARTA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	15
	KARABÜK	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30
	KAYSERİ	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	31
	KIRKLARELİ	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30
	KONYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	24	27	28	30
	MANİSA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28
	SAKARYA	1	2	3	4	5	9	10	11	21	27	28	30	31
	YALOVA	1	2	3	4	5	9	10	11	21	27	28	30	31

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARASI							
3.BÖLGE	ADANA	1	2	3	4	5	8	9	10
	BURDUR	1	2	3	4	5	8	9	10
	DÜZCE	1	2	3	4	5	9	10	11
	GAZİANTEP	1	2	3	4	5	8	9	10
	KARAMAN	1	2	3	4	5	8	9	10
	KIRIKKALE	1	2	3	4	5	9	10	11
	KÜTAHYA	1	2	3	4	5	6	9	10
	MERSİN	1	2	3	4	5	8	9	10
	SAMSUN	1	2	3	4	5	8	9	10
	TRABZON	1	2	3	4	5	8	9	10
	RİZE	1	2	3	4	5	8	9	10
	UŞAK	1	2	3	4	5	8	9	10
	ZONGULDAK	1	2	3	4	5	8	9	10

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SE							
4.BÖLGE	AFYONKARAHİSAR	1	2	3	4	5	6	9	1
	AKSARAY	1	2	3	4	5	9	10	1
	AMASYA	1	2	3	4	5	8	9	1
	ARTVİN	1	2	3	4	5	8	9	1
	BARTIN	1	2	3	4	5	8	9	1
	ÇORUM	1	2	3	4	5	8	9	1
	ELAZIĞ	1	2	3	4	5	8	9	1
	ERZİNCAN	1	2	3	4	5	8	9	1
	HATAY	1	2	3	4	5	8	9	1
	KASTAMONU	1	2	3	4	5	8	9	1
	KIRŞEHİR	1	2	3	4	5	6	9	1
	MALATYA	1	2	3	4	5	8	9	1
	NEVŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	1
	SİVAS	1	2	3	4	5	6	9	1

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI													
5.BÖLGE	BAYBURT	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	ÇANKIRI	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	16	17	19	27
	ERZURUM	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	GİRESUN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	GÜMÜŞHANE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	KAHRAMANMARAŞ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32
	KİLİS	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32
	NİĞDE	1	2	3	4	5	6	9	10	11	19	26	27	28	30
	ORDU	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	OSMANİYE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32
	SİNOP	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	TOKAT	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30
	TUNCELİ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28
	YOZGAT	1	2	3	4	5	9	10	11	19	27	28	30	32	33

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUL				
6.BÖLGE	BOZCAADA VE GÖKÇEADA İLÇELERİ	1	2	3	41	43
	ADİYAMAN	Aşağıda yer alanlar hariç, diğer yatırımlar bölgesel destekler kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile s (dipnot 11 hükümleri saklı kalmak kaydıyla). - Belediyeler ta				
	AĞRI					
	ARDAHAN					
	BATMAN					
	BİNGÖL					
	BİTLİS					
	DİYARBAKIR					
	HAKKARİ					
	IĞDIR					
	KARS					
	MARDİN					
	MUŞ					
	SİİRT					
	ŞANLIURFA					
	ŞIRNAK					

- 1- İstanbul İli hariç olmak üzere Bakanlık tarafından ilan edilen ihtisas organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek ihtisas konusundaki yatırımlar, ilgili bölgede seçilmiş sektörler arasında yer almasa dahi bölgesel desteklerden yararlanır.
- 2- Turizm yatırım/işletme belgeli özel tesis, yayla/dağ evi ve butik otel yatırımlarında "3 yıldız ve üzeri" şartı aranmaz.
- 3- 6 ncı bölgede gerçekleştirilecekler ve US-97 Kodu 2102, 2109.1.02, 2109.3, 2109.4 olan üretim konularına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, sadece kağıt hamurundan başlayan entegre kağıt ve kağıt ürünleri üretimi konusundaki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanabilir.
- 4- Entegre hayvancılık yatırımlarında;
 - 1 inci ve 2 nci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 700 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, damızlık küçükbaş hayvan entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).
 - 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).
- 5- Modernizasyon cinsindeki un yatırımları ile 6 ncı bölge hariç olmak üzere, gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, ekmek (donuk ekmek ve ekmek hamuru hariç), pirinç, rakı, bira, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz. Ayrıca, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi

bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi yatırımları bölgesel desteklerden yararlanabilir. (**Değişik:RG-30.11.2022-32029-K-6435**)

6- Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.

7- Çuval üretimine yönelik yatırımlar sadece 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilmesi halinde bölgesel desteklerden yararlanır. Dokuma yatırımları ile ilgili olarak 27/2/2019 tarihli ve 798 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının 5 inci maddesi hükmü daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

8- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek maden istihraç ve/veya işleme yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

9- Aşağıda belirtilen yatırım konuları bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır:

a) Müteharrik karakterli araçlar hariç olmak üzere lojistik yatırımları.

b) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları.

c) Asgari 5 milyon TL tutarındaki havalimanı ve havalimanı yer hizmetleri yatırımları ile liman ve liman hizmetleri yatırımları (yat limanı ve marina dâhil).

ç) İstanbul İli hariç olmak üzere, rafine edilmiş petrol ürünleri yatırımları.

d) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek cam ve cam ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar (çok katlı yalıtım camları hariç).

e) Turizm yatırım veya işletme belgeli deniz turizmi tesis yatırımları.

f) 5 inci bölge illerinde gerçekleştirilecek komple yeni cinsindeki iplik, dokuma ve apreleme konularında her üç yatırım konusunu içeren entegre yatırımlardan, iplik ve dokuma kapasitesinin apreleme kapasitesini aşmaması kaydıyla EK-2A ve EK-4’de belirtilen asgari tutarları ayrı ayrı sağlayan yatırımlar. (**Değişik:RG-30.11.2022-32029-K-6435**)

g) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek kauçuk ve kauçuk ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar.

ğ) US- 97 kodu 2519.0.04 olan vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.)

h) İstanbul ili hariç olmak üzere, kenevir, keten, jüt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları.

10- Birden fazla bölgede gerçekleştirilecek bölgesel yatırımlar, görece daha fazla gelişmiş bölgenin desteklerinden yararlanır. Ancak, bölgesel nitelikteki entegrasyon yatırımlarında entegrasyonu oluşturan ve farklı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlar, ayrı teşvik belgesi düzenlenmesi kaydıyla bulunduğu bölgenin desteklerinden yararlanır.

11- Asgari 5 milyon TL tutarındaki sondaj yatırımları 2 nci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

12-

(13) İstanbul ili hariç olmak üzere, US- 97 kodu 2710.8.02 olan ferro-krom üretimine yönelik yatırımlar 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

(14) Lisanssız faaliyet kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları faiz/kâr payı desteği sağlanmaksızın, 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

EK-3

EK-4

TEŞVİK EDİLMEMEYECİK VEYA TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI

I - TEŞVİK EDİLMEMEYECİK YATIRIMLAR

1-Un (modernizasyon cinsindeki yatırımlar hariç), ırmik (makarna imalatı ile entegre ırmik yatırımları ve mısır ırmığı yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi, entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi ve 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç). **(Değişik:RG-30.11.2022-32029-K-6435)** {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 1-Un, ırmik (makarna imalatı ile entegre ırmik yatırımları ve mısır ırmığı yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi, entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi ve 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç). {end-tooltip}

2- Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).

3- Küp şeker.

4- 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları. **(Ek:RG-20.04.2023-32169-K-7108)**

5- Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği, entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kâğıt hamuru üretimine yönelik asgari yüz hektar alanındaki plantasyon yatırımları hariç). **(Ek:RG-20.04.2023-32169-K-7108)** {tooltip} {end-texte} “seracılık yatırımları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretimin yapıldığı katmanların toplam alanı 1000 m² ve üstündeki kent tarımı kapsamında kontrollü dikey tarım/sera yatırımları” ibaresi, eklenmiştir. {end-tooltip}

6- Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.

1- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.

2- Kütlü pamuk işleme yatırımları (İğdır ilinde gerçekleştirilecek asgari 30.000 ton/yıl kapasiteli kütlü pamuk işleme yatırımları hariç) (**Değişik:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930**)

{tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 2- Kütlü pamuk işleme yatırımları. {end-tooltip}

3-15 milyon TL altındaki modernizasyon yatırım cinsi dışında kalan kısa elyaf iplikçiliği (İstanbul ili dışındaki illerde gerçekleştirilecek kenevir, keten, jt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları hariç) yatırımları. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

{tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 3- İplik (yn ipliği, 15 milyon Türk Lirasının zerindeki iplik yatırımları, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil üretimine yönelik yatırımlar hariç) konusunda modernizasyon yatırımları dışındaki yatırımlar. {end-tooltip}

4- Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları (19/6/2012 tarihinden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisansı alınmış olan komple yeni ve tevsi yatırımlar ile özgül yakıt tketimim asgari %15 oranında azaltmaya yönelik modernizasyon cinslerindeki yatırımlar hariç).

(**Değişik:RG-08.04.2015-29320-BKK-2015/7496**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 4-

Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları (19/6/2012 tarihinden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisansı alınmış yatırımlar hariç). {end-tooltip}

5- Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).

6- (**Mülga:RG-30.05.2013-28662-BKK-2013/4763**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 6-

Kömür istihracına yönelik yatırımlar (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde yer alan kömürler hariç). {end-tooltip}

7- Ek-5'de yer alan demir elik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.

a) Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.

b) Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.

c) Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.

ç) Yıllık net satış hasılatı 50 milyon Avro veya mali bilançosu değeri 43 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

8- (**Mülga:RG-29.06.2021-31526-K-4191**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 8- Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7 nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir). {end-tooltip}

9- Güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarında; modernizasyon niteliğindeki yatırımlar, 240 KW altı kapasitedeki (çatı dâhil) yatırımlar. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

10- Doğal asfalt, bitüm, petrol bitümü, mineral katran veya zift esaslı, bitümlü karışımlar üretimine yönelik yatırımlar. (**Ek:RG-21.08.2020-31220-K-2846**)

1- Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları dışında kalan eğitim yatırımları. (**Değişik:RG-22.06.2018-30456-BKK-2018/11930**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 1- Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dershaneler vb.) yatırımlar. {end-tooltip}

2- Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları. (**Değişik:RG-13.10.2012-28440-BKK-2012/3802**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları. {end-tooltip}

3- Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.

4- Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.

12- Lokanta, kafeterya, eğlence yeri, günübirlik tesis (Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırım belgeli günübirlik tesisler hariç), termal k r tesisi ve yüzme havuzu yatırımları. (**Değişik:RG-28.04.2018-30405-BKK-2018/11651**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 12- Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal k r tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları. {end-tooltip}

16- Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).

17- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.

18- Kapalı alanı 500 m2'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.

19- Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

1- Düz  rme konusunda yapılacak yatırımlarda toplam makine sistem sayısının asgari 60 olması şartı aranır.

2- Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m3/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Fotovoltaik güneş paneli üretimi yatırımları, üretim süreci ingot dilimleme aşamasından veya öncesindeki bir aşamadan başlayarak üretilen güneş h creti ile entegre olması halinde ve hücre üretim kapasitesini aşmamak kaydıyla desteklenebilir. (**Ek: RG-29.08.2024-32647-K-8860**)

1- Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 5.000 m2 olan entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Karayolu taşımacılığı yatırımları için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi gerekir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına y k taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 1- Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan entegre lojistik yatırımları için, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi kaydıyla, teşvik belgesi düzenlenebilir. Söz konusu

teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez. {end-tooltip}

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolum ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

4- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

5- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m2, kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.

6- Spor tesisi yatırımlarında asgari 15 milyon TL sabit yatırım şartı aranır. (**Değişik:RG-21.08.2020-31220-K-2846**) {tooltip} {end-texte} **Eski hali;** 6- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır. {end-tooltip}

7- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.

8- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

9- Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet

yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

10- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

11- Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.

12- Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

13- Yat inşa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

EK-5

(a) Pik demir ve demir alaşımları: çelik üretimi için pik demir, döküm ve diğer pik demir, yüksek manganlı pik ve yüksek karbonlu ferro-manganez, (diğer demir alaşımları hariç olmak üzere);

(b) Ham ve yarı mamul demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: ingota dökülmüş veya dökülmemiş sıvı çelik; dövme işlemi yapılacak yarı mamul ürünler için ingotlar dâhil olmak üzere: blumlar, kütükler ve slablar; levha çubukları ve teneke kaplı sac çubuklar; sıcak haddelenmiş geniş kangallar, (küçük ve orta ölçekli dökümhanelerde sıvı çelik dökümü ve üretimi hariç olmak üzere);

(c) Sıcak haddelenmiş demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: raylar, traversler, bağlama sacları, taban sacları, kirişler, 80 mm ve üzeri ağır profiller, palplanşlar, 80 mm'nin altında olan çubuklar ve profiller ve 150 mm'nin altında olan yassı mamuller, filmaşın, yuvarlak ve kare borular, sıcak haddelenmiş çember ve şerit (tüp şerit dâhil), sıcak haddelenmiş levha (kaplanmış veya kaplanmamış), kalınlığı 3 mm ve üzerinde olan saclar ve levhalar, 150 mm ve üzerinde olan universal saclar, (tel ve tel ürünleri, parlatılmış çubuklar ve dökme demir hariç olmak üzere);

(ç) Soğuk haddelenmiş ürünler: teneke kaplı sac, kalay kurşun alaşımı kaplı sac, siyah sac, çinko kaplı levhalar, diğer kaplanmış levhalar, soğuk haddelenmiş levhalar, elektrik malzemeleri üretiminde kullanılan levhalar, teneke kaplı sac şeritler, soğuk haddelenmiş sac, kangal ve şerit

olarak;

EK-6

24 (2423 hariç)	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı (İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı hariç)
29	B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı
31	B.Y.S. Elektrikli Makine ve Cihazların İmalatı
34	Motorlu Kara Taşıtları İmalatı
352	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ile Vagonlarının İmalatı
359	B.Y.S. Ulaşım Araçları İmalatı

EK-7

Adana	Yumurtalık
	İmamoğlu
	Karataş
	Karaisalı
	Tufanbeyli
	Aladağ
	Feke
	Pozantı
	Saimbeyli
Afyonkarahisar	Kızılören
	İhsaniye
	Bayat
	Sinanpaşa
	Hocalar
	Evciler
	Çobanlar
Aksaray	Ortaköy
	Sarıyahşi

Eskil	
Ağaçören	
Güzelyurt	
Sultanhanı	
Gülağaç	
Amasya	Göynücek
	Hamamözü
Ankara	Çamlıdere
	Bala
	Evren
	Güdül
	Kalecik
	Haymana
Antalya	Akseki
	İbradı
	Gündoğmuş
Aydın	Kuyucak
	Germencik
	Karacasu

Sultanhisar
Köşk
Buharkent

Yenipazar	
İncirliova	
Bozdoğan	
Koçarlı	
Karpuzlu	
Balıkesir	
Bartın	
Bilecik	

Yenipazar	
Bolu	
Burdur	
Bursa	

Çanakkale	
Çankırı	

Bayramören

Çorum

Denizli

Bekilli	
Çameli	
Düzce	
Edirne	
Elazığ	

Sivrice
Ağın
Arıcak

Erzincan	Otlukbeli
	Tercan
	Kemah
	Üzümlü
	Çayırılı
Erzurum	Horasan
	Hınıs
	Şenkaya
	Çat
	Köprüköy
	Tekman
	Karaçoban
	Karayazı
Eskişehir	Alpu
	Günyüzü
	Beylikova
	Çifteler
	Mahmudiye

Mihalgazi	
Mihalıççık	
Sarıcakaya	
Seyitgazi	
Han	
Gaziantep	Nizip
	İslahiye
	Oğuzeli
	Nurdağı
	Karkamış
	Araban
	Yavuzeli
Giresun	Çamoluk
Hatay	Arsuz
	Reyhanlı
	Yayladağı
	Hassa
	Kumlu
	Altınözü

İsparta	Şarkikaraağaç
	Aksu
	Gelendost

Atabey	
Senirkent	
Yenişarbademli	
Sütçüler	
İzmir	
Kahramanmaraş	
Karabük	
Karaman	

Ayranci

Kastamonu

Kayseri

Tomarza
Sarız
Özvatan

Akkışla	
Kırıkkale	
Kırklareli	
Kırşehir	
Kilis	
Kocaeli	

Konya

Akören

Ahırlı

Kütahya

--

Köprübaşı	
Ahmetli	
Gölmarmara	
Demirci	
Gördes	
Kırkağaç	
Sarıgöl	
Selendi	
Mersin	
Muğla	
Nevşehir	
Niğde	

Ordu	

Gürgentepe	
İkizce	
Mesudiye	
Osmaniye	
Rize	
Sakarya	
Samsun	

Koyulhisar	
Tekirdağ	
Tokat	

Sulusaray	
Trabzon	
Uşak	
Yozgat	
Zonguldak	

EK-8

**GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNDEN YARARLANAMAYACAK MAKİNE VE TEÇİZAT
LİSTESİ**

	G.T.İ.P. No	2024 Türk Gümrük Tarife Cetveli Adı
1	8405.10.00.00.14	Oksijen jeneratörleri
2	8413.40.00.00.00	Beton pompaları
3	8414.40.90.00.12	Tekerlekli şasiler üzerine monte edilmiş çekilebilen pistonlu hava kompresörleri; dakikada verdiği hava debisi > 2 m3
4	8414.80.19.90.00	Çok kademeli türbo kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
5	8414.80.22.90.11	Pistonlu kompresörler; hava tankı ihtiva eden, monometre basıncı =<15 bar, debisi =< 60 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılanlar HARIÇ
6	8414.80.28.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı <=15 bar, debisi > 60 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
7	8414.80.59.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı > 15 bar, debisi > 120 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
8	8414.80.73.90.00	Döner hareketli, tek şaftlı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
9	8414.80.75.90.00	Döner hareketli, çok şaftlı, vidalı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
10	8415.82.00.90.00	Bir soğutucu ünite içeren diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ

11	8415.83.00.90.00	BİR soğutucu ünite içermeyen diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
12	8417.10.00.00.12	Metallerin, metal cevherlerinin ve piritleri için elektrikli olmayan ısı işlem finnları
13	8417.20.10.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan tünel fırınlar
14	8417.20.90.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan fırınlar; tünel fırınlar HARİÇ
15	8419.35.00.00.00	Diğerleri, ağaç, kağıt hamuru, kağıt veya kartonlar için olanlar
16	8419.39.00.00.00	Isı değişikliği yoluyla maddelerin kurutulması için diğer cihazlar
17	8422.30.00.00.00	Şişe, kutu, çuval, vb kapları doldurma, kapama, mühürleme, etiketleme, kapsüllüme makinaları ve içecekleri gazlandırmaya mahsus makinalar
18	8422.40.00.00.19	Diğerleri
19	8426.19.00.00.12	Köprü vinçler (sabit bir mesnet üzerine tespit edilmiş gezer köprü vinçleri HARİÇ)
20	8426.20.00.00.00	Kule vinçler
21	8427.10.10.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği ≥ 1 metre

22	8427.10.90.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği < 1 metre
23	8427.20.11.00.00	Arazi forkliftleri ve istiflemeye mahsus diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği >= 1 metre
24	8427.20.19.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği >= 1 metre
25	8427.20.90.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği < 1 metre
26	8428.33.00.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, bantlı elevatörler ve konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
27	8428.39.20.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, rulolu veya makaralı konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
28	8429.20.00.00.11	Kendinden hareketli greyderler
29	8429.51.99.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen, önden yüklemli diğer küreyici yükleyiciler; lastik tekerlekli olanlar
30	8429.52.10.00.00	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen, paletli ekskavatörler
31	8429.52.90.00.11	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen lastik tekerlekli mekanik küreyiciler, ekskavatörler ve küreyici yükleyiciler

32	8429.59.00.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen beko loder
33	8434.20.00.00.11	Tereyağı imaline mahsus makine ve cihazlar (ekremözler hariç)
34	8434.20.00.00.12	Peynir imaline mahsus makine ve cihazlar
35	8434.20.00.00.19	Sütçülükte kullanılan diğer makine ve cihazlar
36	8437.10.00.00.00	Tohumların, hububatın veya kuru baklagillerin temizlenmesine, tasnif edilmesine veya ayıklanmasına mahsus makina ve cihazlar
37	8437.80.00.10.11	Hububatın öğütülmesine ve işlenmesine mahsus makina ve cihazlar; değirmencilikte kullanılmaya mahsus olanlar
38	8441.10.20.00.00	Kağıt ve kartonları boyuna veya enine kesen diğer makineler
39	8441.10.30.90.00	Kağıt ve karton için düz giyotinler; fotoğrafçılıkta kullanılanlar HARIÇ

40	8441.10.70.90.00	Kağıt ve karton için diğer kesme makineleri; fotoğrafçılıkta kullanılanlar HARIÇ
41	8451.29.00.00.00	Çamaşır kurutma makineleri; kuru çamaşır kapasitesi >10 kg
42	8451.30.00.00.00	Tekstil sanayi için ütü makinaları ve presler (ısı ile yapıştıran presler dahil)
43	8451.40.00.00.11	Tekstil sanayi için yıkama makinaları
44	8451.40.00.00.12	Tekstil sanayi için ağartma makinaları
45	8451.40.00.00.13	Tekstil sanayi için boyama makinaları
46	8451.50.00.00.11	Mensucatı top halinde sarmaya mahsus makinalar
47	8451.50.00.00.12	Mensucatı top halinde şekilli kesmeye mahsus makinalar
48	8451.50.00.00.19	Mensucatı açmaya, katlamaya, kesmeye (şekilli kesmeye mahsus olanlar HARIÇ) mahsus makinalar
49	8451.80.30.00.00	Tekstil sanayi için apre ve finisaj makineleri
50	8451.80.80.00.00	Tekstil sanayi için diğer makinalar
51	8456.11.90.00.00	Lazerle çalışanlar, Diğerleri
52	8456.40.00.00.00	Plazma arkı yöntemi ile maddelerin aşındırılarak işlenmesine mahsus makina ve aletler
53	8457.10.10.00.11	Yatay olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar

54	8457.10.90.00.11	Köprülü tip olmayanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
55	8457.10.90.00.13	Köprülü tip olmayanlar, Hızlı delik delme ve kılavuz çekme merkezleri
56	8457.10.90.00.14	Köprülü tip olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
57	8457.30.90.00.00	Metal işlemeye mahsus çok istasyonlu transfer tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
58	8458.11.20.00.11	Tornalama merkezleri, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
59	8459.10.00.00.00	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle işleyen kızaklı işlem üniteleri
60	8459.61.10.00.00	Metaller için nümerik kontrollü takım freze tezgahları
61	8459.61.90.00.00	Metaller için nümerik kontrollü diğer freze tezgahları
62	8459.69.90.00.00	Metaller için diğer freze tezgahları
63	8460.12.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
64	8460.19.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
65	8460.31.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar

66	8460.39.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
67	8461.50.11.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde olan testere tezgahları
68	8461.50.19.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde OLMAYAN testere tezgahları
69	8461.50.90.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen dilme tezgahları
70	8462.22.10.00.00	Profil şekillendirme makineleri: Nümerik kontrollü olanlar
71	8462.23.00.00.00	Nümerik kontrollü abkant presler
72	8462,24.00.00.00	Nümerik kontrollü panel bükücüler
73	8462.25.00.00.00	Nümerik kontrollü rulo şekillendirme makineleri
74	8462.26.00.00.00	Nümerik kontrollü diğer kavislendirme, katlama, düzeltme veya yassılaştırma tezgahları
75	8462.29.00.00.00	Metaller için kavislendirme, katlama, düzeltme veya yassılaştırma tezgahları (presler dahil); nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
76	8462.33.00.00.00	Nümerik kontrollü makasla kesme tezgahları
77	8462.42.00.00.11	Nümerik kontrollü olanlar, Zımbalı kesme tezgahları
78	8462.49.00.00.11	Diğerleri, Zımbalı kesme makinaları

79	8462.61.10.90.00	Hidrolik presler, Nümerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
----	------------------	---

80	8462.69.10.90.00	Soğuk metal işleme presleri, Diğerleri, Nümerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
81	8463.10.90.00.00	Metal çubuk, boru, profil veya benzerlerini çekme makinaları; tel çekme makineleri HARIÇ
82	8463.20.00.00.11	Ezerek vida dişi açma makinaları
83	8464.10.00.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeler için testere makinaları
84	8464.20.19.00.00	Diğer camlar için taşlama veya parlatma makinaları
85	8464.20.80.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento ve benzeri mineral maddeler için (cam HARIÇ) taşlama veya parlatma makinaları
86	8464.90.00.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeleri diğer şekillerde işlemeye mahsus makinalar
87	8465.10.90.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. işlemeye mahsus, alet değiştirmeden fakat işlenecek parça otomatik yüklenerak iş yapan makinalar
88	8465.20.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için işleme merkezleri
89	8465.91.10.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için şerit testere makinaları
90	8465.91.20.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için dairesel testere makinaları

91	8465.92.00.00.11	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için planya makinaları
92	8465.92.00.00.12	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için freze makinaları
93	8465.93.00.00.13	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için parlatma makinaları
94	8465.94.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için yapma veya birleştirme makinaları
95	8465.95.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için delik açma veya zıvanalama makinaları
96	8465.96.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için yarma, dilme veya soyarak yaprak halinde açma makinaları
97	8468.20.00.00.19	Gaz ile çalışan lehim ve kaynak yapmaya mahsus veya satıh tavlama mahsus diğer makine ve cihazlar
98	8474.10.00.10.00	Maden cevherlerini tasnif etmeye ayırmaya, elemeye veya yıkamaya mahsus makineler
99	8474.10.00.90.00	Toprak, taş, cevher (maden cevherleri HARIÇ) veya katı haldeki diğer mineral maddeleri tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya veya yıkamaya mahsus makinalar
100	8474.20.00.10.00	Taş kırma makinaları

101	8474.20.00.90.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri kırmaya veya öğütmeye mahsus makinalar; taş kırma makinaları HARIÇ
102	8474.31.00.00.00	Beton veya harç karıştırıcıları
103	8474.32.00.00.00	Mineral maddeleri bitümenle karıştırmaya mahsus makinalar
104	8474.39.00.00.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar ve diğer maddeleri karıştırmaya mahsus makinalar
105	8474.90.90.90.19	84.74 Pozisyonundaki diğer makinalar için aksam ve parçalar; dökme demir veya çelik dökümden olanlar HARIÇ
106	8477.10.00.00.00	Kauçuk veya plastik için enjeksiyon makinaları
107	8477.20.00.00.00	Kauçuk veya plastik için ekstrüzyon makinaları
108	8477.80.95.00.00	Kauçuk veya plastik için kesme, yarma ve soyma makinaları
109	8479.30.10.00.00	Ağaç veya diğer lifli maddelerden levha imaline mahsus presler
110	8479.40.00.00.00	İp, halat veya kablo yapma makinaları
111	8514.19.80.00.11	Sanayide kullanılıp rezistansla ısıtılan diğer ocak ve fırınlar
112	8515.21.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar

113	8515.29.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus diğer makine ve cihazlar
114	8515.31.00.00.00	Metallere ark kaynağı (plazma arkı dahil) yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar
115	8603.10.00.00.00	Elektrik enerjisini dışarıdan alan kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonlar
116	8702.10.11.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yan dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm ³
117	8702.10.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yan dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm ³
118	8702.10.91.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
119	8702.10.99.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yan dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³

120	8702.20.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $> 2500\text{cm}^3$
121	8702.20.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $\leq 2500\text{cm}^3$
122	8702.30.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $> 2800\text{ cm}^3$
123	8702.30.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $\leq 2800\text{ cm}^3$
124	8702.40.00.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar: sadece elektrik motorundan tahrikli; taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi
125	8702.90.11.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $> 2800\text{ cm}^3$
126	8702.90.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $> 2800\text{ cm}^3$
127	8702.90.31.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $\leq 2800\text{ cm}^3$
128	8702.90.39.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi $\leq 2800\text{ cm}^3$
129	8702.90.90.00.00	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) diğer motorlarla mücehhez taşıtlar

130	8704.21.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı <= 5 ton
131	8704.21.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm3
132	8704.21.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm3
133	8704.21.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2500 cm3
134	8704.21.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2500 cm3
135	8704.22.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
136	8704.22.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
137	8704.22.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
138	8704.23.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yan dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı > 20 ton

139	8704.23.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 20 ton
140	8704.23.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yan dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 20 ton
141	8704.31.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı <= 5 ton
142	8704.31.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm3
143	8704.31.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <- 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm3
144	8704.31.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <=2800cm3
145	8704.31.99.00,00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2800 cm3
146	8704.32.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı >5 ton
147	8704.32.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 5 ton

148	8704.32.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 5 ton
149	8704.41.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
150	8704.41.31.00.00	Yeni olanlar
151	8704.41.39.00.00	Kullanılmış olanlar
152	8704.41.91.00.00	Yeni olanlar
153	8704.41.99.00.00	Kullanılmış olanlar
154	8704.42.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
155	8704.42.91.00.00	Yeni olanlar
156	8704.42.99.00.00	Kullanılmış olanlar
157	8704.43.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
158	8704.43.91.00.00	Yeni olanlar
159	8704.43.99.00.00	Kullanılmış olanlar

160	8704.51.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
161	8704.51.31.00.00	Yeni olanlar
162	8704.51.39.00.00	Kullanılmış olanlar
163	8704.51.91.00.00	Yeni olanlar
164	8704.51.99.00.00	Kullanılmış olanlar
165	8704.52.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
166	8704.52.91.00.00	Yeni olanlar
167	8704.52.99.00.00	Kullanılmış olanlar
168	8704.60.00.00.00	Diğerleri (sadece elektrik motorundan tahrikli olanlar)
169	8704.90.00.00.00	Eşya taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar
170	8705.10.00.00.11	Vinçli taşıtlar; kaldırma kapasitesi $\leq$ 75 ton
171	8705.40.00.00.00	Beton karıştırıcı ile mücehhez kamyonlar
172	8705.90.30.00.00	Beton pompalama taşıtları
173	8705.90.80.10.12	Kar küremeye mahsus taşıtlar
174	8705.90.80.90.11	Merdivenli veya yükseltilebilen platformlu taşıtlar
175	8903.32.10.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler; Denizde seyretmeye mahsus olanlar

176	8903.33.10.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geğenler' Denizde seyretmeye mahsus olanlar
177	8903.31.00.00.00	Motorbotlar (dıştan takma motoru olanlar hariç) (şışırilebilir olanlar hariç): Uzunluğu 7,5 m.yi geçmeyenler
178	8903.32.90.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler: Diğerleri:
179	8903.33.90.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geğenler, Diğerleri:
180	9401.31.00.00.00	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve Ahşap olanlar sandalyeler:
181	9401.39.00.00.12	Adi metallerden koltuk ve sandalyeler
182	9401.39.00.00.19	Diğer maddelerden koltuk ve sandalyeler
183	9401.41.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahęede kullanılanlar hariç) Ahşap olanlar
184	9401.49.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahęede kullanılanlar hariç) Diğerleri
185	9401.52.00.00.00	Bambudan oturmaya mahsus mobilyalar
186	9401.53.00.00.00	Hintkamuşından oturmaya mahsus mobilyalar
187	9401.59.00.00.00	Kamuş, sepetçi soğudu veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar; bambudan ve hintkamuşından olanlar HARIç)

188	9401.61.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
189	9401.61.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
190	9401.69.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
191	9401.69.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
192	9401.71.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
193	9401.71.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
194	9401.79.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
195	9401.79.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
196	9401.80.00.00.11	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
197	9401.80.00.00.19	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
198	9403,10.51.00.00	Bürolarda kullanılan metalden yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm

199	9403.10.58.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm
-----	------------------	--

200	9403.10.91.00.00	Bürolarda kullanılan metalden kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; yüksekliği > 80 cm
201	9403.10.93.00.00	Bürolarda kullanılan metalden çekmeceli dolaplar, dosya veya fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
202	9403.10.98.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm
203	9403.20.20.00.11	Metalden çocuk karyoları ve beşikler
204	9403.20.20.00.19	Metalden karyolar; metalden çocuk karyoları ve beşikler HARİÇ
205	9403.20.80.10.00	Çinkodan, demir veya çelikten asma yemek dolapları
206	9403.20.80.90.00	Metalden diğer mobilyalar
207	9403.30.11.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm
208	9403.30.19.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm
209	9403.30.91.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; çekmeceli dolaplar, dosya ve fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
210	9403.30.99.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm
211	9403.40.10.00.00	Ahşaptan hazır mutfak üniteleri

212	9403.40.90.00.00	Mutfaklarda kullanılan ahşaptan mobilyalar; ahşaptan hazır mutfak üniteleri HARIÇ
213	9403.50.00.00.11	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyoları ve beşikler
214	9403.50.00.00.19	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar; yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyoları ve beşikler HARIÇ
215	9403.60.10.00.00	Yemek odalarında ve oturma odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar
216	9403.60.30.00.00	Mağazalarda kullanılan ahşaptan mobilyalar
217	9403.60.90.10.00	Asma ecza dolapları ve banyolarda kullanılan ahşaptan küçük dolaplar
218	9403.60.90.90.00	Ahşaptan diğer mobilyalar
219	9403.70.00.00.11	Plastik maddelerden çocuk karyoları ve beşikler
220	9403.70.00.00.19	Plastik maddelerden mobilyalar; plastik maddelerden çocuk karyoları ve beşikler HARIÇ
221	9403.82.00.00.00	Bambudan diğer mobilyalar
222	9403.83.00.00.00	Hintkamışından diğer mobilyalar
223	9403.89.00.00.00	Diğer maddelerden diğer mobilyalar

[Resmi Gazete İçin Tıklayınız.](#)